Súd:	Okresný súd Bratislava I
Spisová značka:	9C/118/2007
Identifikačné číslo súdneho spisu:	1107224823
Dátum vydania rozhodnutia:	26. 03. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Viera Hadrbulcová
ECLI:	ECLI:SK:OSBA1:2013:1107224823.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I sudkyňou JUDr. Vierou Hadrbulcovou v právnej veci žalobcu: O.. F. R., N.: X.. M. G. Č.. X, Bratislava, zast. obchodnou spoločnosťou MUNDIEROVÁ & PARTNERS, s.r.o., proti žalovanému: Slovenská televízia, Mlynská dolina Bratislava, IČO: 00 167 398 o ochranu osobnosti takto

r o z h o d o l :

Žalovaná je povinná na svoje náklady, v lehote 15 dní, odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku vo veci samej, odvysielať v Slovenskej televízii, v televíznej relácii "Reportéri", bezprostredne po jej začatí, pred odvysielaním prvého bloku reportáže ospravedlnenie v nasledovnom znení:

"Slovenská televízia odvysielala dňa 22.5.2007 v relácii "Reportéri" reportáž s názvom "Trafikanti", v ktorej odzneli výroky, v zmysle ktorých "mnohí dostávali od ministra Zajaca trafiky a usadzovali sa v správnych a dozorných radách, za nejaké iné možné protislužby" a "R. model transformácie je tunelovanie, tichá privatizácia, rozkrádanie majetku".

Vzhľadom na to, že uvedené výroky sa nezakladajú na pravde a boli nimi hrubým spôsobom neoprávnene zasiahnuté do práva na ochranu osobnosti O.. F. R., Slovenská televízia sa pánovi O.. F. R. týmto ospravedlňuje za zásah do jeho zákonom chráneného práva na ochranu osobnosti."

V prípade, ak do 15 dní od právoplatnosti rozsudku žalovaná neodvysiela žiadnu reláciu "Reportéri", je povinná na svoje náklady v lehote do 15 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku odvysielať v spravodajskej relácii "Správy STV" ospravedlnenie v nasledovnom znení:

"Slovenská televízia odvysielala dňa 22.5.2007 v relácii "Reportéri" reportáž s názvom "Trafikanti", v ktorej odzneli výroky, v zmysle ktorých "mnohí dostávali od ministra Zajaca trafiky a usadzovali sa v správnych a dozorných radách, za nejaké iné možné protislužby" a "R. model transformácie je tunelovanie, tichá privatizácia, rozkrádanie majetku".

Vzhľadom na to, že uvedené výroky sa nezakladajú na pravde a boli nimi hrubým spôsobom neoprávnene zasiahnuté do práva na ochranu osobnosti O.. F. R., Slovenská televízia sa pánovi O.. F. R. týmto ospravedlňuje za zásah do jeho zákonom chráneného práva na ochranu osobnosti."

V časti o zaplatenie nemajetkovej ujmy súd žalobu zamieta.

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania titulom zaplateného súdneho poplatku vo výške 132,- eur na účet žalobcu vedený v UniCredit Bank Slovakia, a. s., č.ú. 50505007/1111 v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalovaná je povinná zaplatiť náhradu trov právneho zastúpenia žalobcu vo výške 958,80 euro na účet právneho zástupcu žalobcu vedený v ČSOB, a.s. č. ú. XXXXXXXXXX/XXXX v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku

o d ô v o d n e n i e :

Žalobou podanou na tun. súd dňa 26.7.2007 domáhal sa žalobca proti žalovanému ochrany osobnosti podľa § 11 Občianskeho zákonníka (zák. č. 40/1964 Zb.) na tom základe, že Slovenská televízia dňa 22. 5. 2007 odvysielala v relácii "Reportéri" reportáž s názvom "Trafikanti", ktorá obsahuje skreslené, nepravdivé informácie, ktoré neboli preukázané relevantnými a konkrétnymi informáciami a boli založené len na domnienkach a dohadoch autora reportáže. Nevyváženosť a nepravdivosť obsahovej stránky reportáže, spôsob jej odvysielania, degradujúci a osočujúci štýl použitých výrazových prostriedkov, zasiahol do osobnostných práv O.. F. R., a to najmä nasledovnými výrokmi;

"Viem, že mnohí dostávali od ministra Zajaca trafiky a usadzovali sa v správnych a dozorných radách, za nejaké iné možné protislužby….; Čomu má Zajacov model slúžiť: tichá privatizácia, tunelovanie, rozkrádanie majetku. " "sa mal dostať do rúk vyvolených poslancov a podnikateľov' "Zajacov model transformácie je tunelovanie, tichá privatizácia, rozkrádanie majetku" a ďalšie, ktoré sa svojím obsahom zakladajú na nepravdivých premisách.

Žalobca žiadal, aby súd rozsudkom rozhodol, že žalovaná strana je povinná na svoje náklady, v lehote 15 dní, odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku vo veci samej, odvysielať v Slovenskej televízii, v televíznej relácií, "Reportéri", bezprostredne po jej začatí, pred odvysielaním prvého bloku reportáže ospravedlnenie v nasledovnom znení:

"Slovenská televízia odvysielala dňa 22.5.2007 v relácii "Reportéri" reportáž s názvom "Trafikanti", v ktorej odzneli výroky, v zmysle ktorých "mnohí dostávali od ministra Zajaca trafiky a usadzovali sa v správnych a dozorných radách, za nejaké iné možne " protislužby" a "Zajacov model transformácie je tunelovanie, tichá privatizácia, rozkrádanie majetku.

Vzhľadom na to, že uvedené výroky sa nezakladajú na pravde a bolo nimi hrubým spôsobom neoprávnene zasiahnuté do práva na ochranu osobnosti O.. F. R., Slovenská televízia sa pánovi O.. F. R. týmto ospravedlňuje za zásah do jeho zákonom chráneného práva na ochranu osobnosti."

V prípade, ak do 15 dní od právoplatnosti rozsudku žalovaná neodvysiela žiadnu reláciu "Reportéri", je povinná na svoje náklady v lehote do 15 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku odvysielať v spravodajskej relácií "Správy STV" , ospravedlnenie v nasledovnom znení:

"Slovenská televízia odvysielala dňa 22.5.2007 v relácii "Reportéri" reportáž s názvom "Trafikanti", v ktorej odzneli výroky, v zmysle ktorých "mnohí dostávali od ministra Zajaca trafiky a usadzovali sa v správnych a dozorných radách, za nejaké iné možne " protislužby" a "Zajacov model transformácie je tunelovanie, tichá privatizácia, rozkrádanie majetku.

Vzhľadom na to, že uvedené výroky sa nezakladajú na pravde a bolo nimi hrubým spôsobom neoprávnene zasiahnuté do práva na ochranu osobnosti O.. F. R., Slovenská televízia sa pánovi O.. F. R. týmto ospravedlňuje za za zásah do jeho zákonom chráneného práva na ochranu osobnosti."

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi z titulu nemajetkovej ujmy 20,- Sk a trovy konania, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalovaný žiadal návrh zamietnuť. Uviedol, že napadnutá Reportáž bola spracovaná na profesionálnej úrovni, použijúc pri jej výrobe relevantné podklady a informácie a zároveň rešpektujúc ustanovenia zákona č. 16/2004 Z.z. o Slovenskej televízii a zákona č. 308/2000 Z.z. o vysielaní a retransmisii, ako aj etické zásady spravodajstva..

Uviedol , že verejný činiteľ (a to aj po tom, čo odíde z politiky), musí strpieť aj väčšiu kritiku zo strany verejnosti, ak na základe faktov vzniknú pochybnosti o jeho pôsobení vo funkcii. Ďalej uviedol, že má za to, že je dosť dôkazov (určovanie poradia firiem, ktoré sa uchádzali o správu neziskových organizácií priamo na MZ SR ako odporúčanie pre transformačnú komisiu MH SR, nominácia istých osôb do správnych rád, atď.}, ktoré vyvolávajú oprávnené otázky a kritické vyjadrenia k spôsobu týchto procesov, najmä v súvislosti s nakladaním s verejným majetkom.

Poukázal, na skutočnosť, že žalobca bol oslovený a odmietol sa pre STV vyjadriť na kameru. K relevantným bodom reportáže sa vyjadril vo veľmi všeobecnej rovine. Výzvu, aby reagoval priamo, pretože vyjadrenia kritikov na jeho osobu sú ostré, odmietol s tým, že na ne bude reagovať, až keď ich uvidí zverejnené. Žalobca teda nevyužil možnosť, ktorú mu dala STV na obvinenia reagovať.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, výpoveďami svedkov O.. L. N., O.. O. W. Y.., obsahom reportáže s názvom "Trafikanti", ktorú odvysielala Slovenská televízia v relácii ,Reportéri" dňa 22. 5. 2007, listom W.. W. zo dňa 13. júna 2007 , listom od W.. W., adresovaný právnemu zástupcovi navrhovateľa zo dňa 22. júna 2007 a ďalšími listinnými dôkazmi a zistil nasledovný skutkový stav:

Slovenská televízia dňa 22. 5. 2007 odvysielala v relácii "Reportéri" reportáž s názvom "Trafikanti". Relácia sa zaoberala zmenami v zdravotníckych nariadeniach. Reportáž bola rozdelená na 2 častí. Prvá obsahovala skutkové zistenia vyplývajúce z faktických zdrojov, druhá hodnotiace vyjadrenia iných osôb A.. W., V. A.. S.. Išlo šlo o vyjadrenia osôb, ktoré vyjadrili svoju osobnú kritiku a hodnotenie procesu transformácie zdravotníckych zariadení. Výrok "Viem, že mnohí dostávali od ministra Zajaca trafiky a usadzovali sa v správnych a dozorných radách, za nejaké iné možné protislužby….; Čomu má Zajacov model slúžiť: tichá privatizácia, tunelovanie, rozkrádanie majetku" "sa mal dostať do rúk vyvolených poslancov a podnikateľov" v reportáži odznel ako kritický názor MUDr. O. W. Y.. , ktorý vo svojej svedeckej výpovedi uviedol, že v tejto relácii sa k verejnej téme týkajúcej sa zdravotníctva vyjadroval ako prezident stavovskej organizácie združujúcej prevažnú časť lekárov na Slovensku. V relácii Reportéri v reportáži s názvom Trafikanti, ktorá bola odvysielaná dňa 22. 5. 2007 prezentoval názor väčšiny členov SLK ako prezident. Jednalo sa o kritiku, ktorá sa týkala obsadzovania miest v dozorných a správnych radách neziskových organizáciách politikmi a nešlo o obvinenie p. R.. Nakoľko sa takéto veci diali počas ministra p. R. S. tejto súvislostí bolo spomenuté jeho meno. Výrok "Zajacov model transformácie je tunelovanie, tichá privatizácia, rozkrádanie majetku" takisto odznel v 2. časti reportáže ako hodnotiaci úsudok O.. S. S. , ktorá v konaní nebola vypočutá ako svedok, nakoľko na jej výsluchu žalobca netrval.

Podľa § 11 Občianskeho zákonníka (zák. č. 40/1964 Zb.) fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa § 13 ods. 1/Obč. zákonníka fyzická osoba má právo sa domáhať aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie.

Podľa ods. 2/citovaného ustanovenia pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa ods. 1, najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosti v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Súd prvého stupňa vzal do úvahy, že napadnuté výroky sa týkali hodnotenia činnosti žalovaného ako ministra zdravotníctva, u ktorého ako osoby verejne činnej sú limity prijateľnej kritiky širšie ako u súkromných osôb. Podľa záverov Európskeho súdu pre ľudské práva človek, ktorý vstúpi do politického života, si musí uvedomiť, že jeho súčasťou je aj určité obmedzenie jeho práva na súkromný život a môže byť vo verejnom záujme predmetom širšej ostrejšej kritiky, nielen zo strany novinárov, ale aj svojich politických oponentov. Z týchto dôvodov konanie žalovaného, ktorý citované výroky v reportáži s názvom "Trafikanti", odvysielanej v relácii ‚Reportéri " dňa 22. 5. 2007 nemožno považovať za neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobcu, preto žalobu zamietol.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal odvolanie žalobca. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a žalobe vyhovel.

Odvolací súd uznesením zo dňa 29.6.2012 č.k 6Co 47/12-114 rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V rozhodnutí vyslovil názor, že predmetné výroky boli súčasťou televízneho spravodajského vysielania týkajúceho sa vecí verejných. Podstatou sporu je teda stret slobody prejavu žalovaného ako prevádzkovateľa televízneho vysielania, s ochranou cti žalobcu, ktorý v inkriminovanom čase vykonával funkciu ministra zdravotníctva. Išlo teda o osobu tzv. verejného záujmu. Tieto osoby sú síce pre ich verejnú činnosť, t. j. činnosť, ktorá vyvoláva u verejnosti pozornosť, posudzované kritickejšie, ani im však nemôže byť odopretá súdna ochrana podľa § 11 a nasl. Obč. zákonníka

Výrok O.. O. W., Y.. "viem, že mnohí dostávali od ministra R. trafiky a usadzovali sa správnych a dozorných radách, za nejaké iné možné protislužby " má charakter skutkového tvrdenia. Bolo teda na žalovanom, aby preukázal jeho pravdivosť (dôkaz pravdy). Treba tiež vziať do úvahy, že tento výrok podľa názoru odvolacieho súdu nebol v predmetnej relácii vyslovený v dobrej viere za účelom poskytnutia presných a spoľahlivých informácií a žalovaný teda nepostupoval v súlade s "povinnosťami a zodpovednosťou", ktoré pre novinárov vyplývajú z čl. 10 ods. 2 Dohovoru. Súčasne je odvolací súd toho názoru, že tento výrok sa dotýka závažným spôsobom cti žalobcu, pretože navodzuje dojem, ako by žalobca vo funkcii ministra zdravotníctva umožnil netransparentné obsadzovanie postov v transformovaných zariadeniach.

Ďalší výrok O.. O. W., Y.. "čomu má Zajacov model slúžiť: tichá privatizácia, tunelovanie, rozkrádania majetku" a výrok O.. S. S. v predmetnej televíznej relácii "Zajacov model transformácie je tunelovanie, tichá privatizácia. rozkrádanie majetku" sú hodnotiacimi úsudkami, ktorých pravdivosť nemožno priamo overiť. Ide teda o kritiku a to podľa názoru odvolacieho súdu. kritiku neprípustnú, pretože v konaní nebolo preukázané, že by vychádzala z pravdivých premís, teda z objektívne overiteľných pravdivých faktov. Okrem toho, nejde o konkrétnu kritiku, keďže nie je podopretá konkrétnymi faktami, ale iba všeobecnými formuláciami. Aj týmito výrokmi bol preto vykonaný neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobcu. Aj v prípade týchto výrokov je odvolací súd toho názoru, že ich účelom nebolo poskytnutie presných a spoľahlivých informácií týkajúcich sa situácie v zdravotníctve televíznym divákom, ale išlo skôr o cielenú snahu o diskreditáciu žalobcu a jeho činnosti vo funkcii ministra zdravotníctva a to navyše nepodopretú žiadnymi konkrétnymi skutočnosťami a faktami. Treba tiež vziať do úvahy, že sám autor spomenutých výrokov O.. O. W., CSc. sa chcel žalobcovi za ne ospravedlniť v denníku Pravda a v týždenníku Plus 7 dní, ale tieto periodiká jeho ospravedlnenie neuverejnili. Naviac, O.. O. W. CSc. na pojednávaní pred súdom prvého stupňa dňa 17. 9. 2009 uviedol doslova: "týmto výrokom som nechcel povedať, že nejaká konkrétna osoba dostala priamo od ministra Zajaca trafiku, alebo inú výhodu, nakoľko na to nemám konkrétne dôkazy". Odvolací súd zdôraznil, že si je vedomý toho, že ako to správne uviedol súd prvého stupňa - limity prijateľnej kritiky sú širšie u politických osobností dnes už súkromných osôb. Tieto limity však boli v prejednávanej veci prekročené. Inkriminované výroky sú totiž spôsobilé ohroziť osobnostné práva žalobcu a to najmä jeho právo na profesionálnu česť. Odvolací súd nepochybuje o práve žalovaného vo svojich reláciách kriticky rozobrať veci verejné a v rámci nich aj otázky týkajúce sa zdravotníctva. Nie je však možné tolerovať, aby namiesto informovania televíznych divákov o (kritickom) stave zdravotníctva, sa divákom predkladajú ničím nepodložené "úvahy", ktorých jediným cieľom je očiernenie žalobcu.

Prvostupňový súd doplnil dokazovanie výsluchom žalovaného, ktorý uviedol, že má za to, že žalovaný ako verejnoprávna inštitúcia má povinnosť informovať verejnosť a výroky, ktoré odzneli v relácii boli len hodnotiace úsudky, k nim sa mal možnosť vyjadriť samotný žalobca a túto nevyužil. Išlo o subjektívne názory autorov týchto vyjadrení a to O.. W. a O.. S.. Z uvedených dôvodov nemôže ani preukázať pravdivosť tvrdení MUDr. W. V. O.. S., ktoré odzneli v televíznej relácii.

V zmysle ustanovenia § 226 O.s.p. ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Súd prvého stupňa po vrátení veci žalobe vyhovel v časti v ktorej sa žalobca domáhal ospravedlnenia za výroky odvysielané v televíznej relácii "Reportéri" dňa 22. 5. 2007 z dôvodu, že žalovaný nepreukázal pravdivosť skutkového tvrdenia ("viem, že mnohí dostávali od ministra R. trafiky a usadzovali sa v právnych a dozorných radách, za nejaké iné možné protislužby"). Žalovaný nepreukázal, že hodnotiace úsudky ("čomu má R. model slúžiť: tichá privatizácia, tunelovanie, rozkrádanie majetku", "R. model transformácie je tunelovanie, tichá privatizácia, rozkrádanie majetku") vychádzajú z objektívne overiteľných pravdivých faktov. Žalovaný neuniesol dôkazné bremeno, ktoré ho v spore zaťažuje, preto súd prvého stupňa v časti ospravedlnenia žalobe vyhovel a rozhodol tak ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku.

V časti, v ktorej sa žalobca domáhal náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 20,- Sk súd žalobu zamietol z dôvodu, že je toho názoru, že zadosťučinenie podľa ust. § 13 ods. l / Občianskeho zákonníka je postačujúce.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 3/ O.s.p. podľa zásady úspechu vo veci. Žalobca vo veci nemal úspech len v pomerne nepatrnej časti, súd mu preto priznal plnú náhradu trov konania.

Žalobcovi vznikli trovy zaplatením súdneho poplatku za návrh vo výške 66,- euro a titulom zaplateného súdneho poplatku za odvolanie vo výške 66,- euro teda spolu 132,- euro.

Žalobcovi vznikli trovy právnym zastúpením advokátom v celkovej výške 958,80 euro. Náhradu týchto trov súd priznal žalobcovi v zmysle vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb nasledovne:

Úkony právnych služieb poskytnuté JUDr. Ernestom Valkom PhD:

Režijný paušál v zmysle § 16 ods. 3 vyhlášky je pre rok 2007 - 5,91 €, režijný paušál v zmysle § 16 ods. 3 vyhlášky je pre rok 2009 - 6,95 €.

Úkon	Dátum	Suma
Prevzatie a príprava zastúpenia	04.06.2007	61,41 €
Písomné podanie-žaloba	25.07.2007	61,41 €
Písomné podanie-doplnenie žaloby	19.09.2007	61,41 €
Účasť na pojednávaní	28.05.2009	61,41 €
Písomné podanie-vyjadrenie žalobcu	08.06.2009	61,41 €
Účasť na pojednávaní	17.09.2009	61,41 €

Písomné podanie-vyjadrenie žalobcu 20.10.2009 61,41 €

Spolu: (7x61,41 €+3x5,91 €+4x6,95 €)+20 % DPH = 569,96 €

Úkony právnych služieb poskytnuté AK MUNDIEROVÁ & PARTNERS, s.r.o.:

Režijný paušál v zmysle § 16 ods. 3 vyhlášky je pre rok 2011 - 7,41 €, režijný paušál v zmysle § 16 ods. 3 vyhlášky je pre rok 2013 - 7,81 €.

Úkon Dátum Suma

Prevzatie a príprava zastúpenia 04.08.2011 61,41 €

Účasť na pojednávaní 18.10.2011 61,41 €

Porada s klientom - l h 07.12.2011 40,94 €

Písomné podanie-odvolanie 09.12.2011 61,41 €

Účasť na pojednávaní 26.03.2013 61,41 €

Spolu: (4x61,41 €+1x40,94+4x7,41 €+7,81 €)+20 % DPH = 388,84 €

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na podpísanom súde písomne dvojmo.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach /§ 42 ods. 3/ uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205 a)

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.